

PIHLMAN, JUKKA: Influenssan aiheuttama tautitaakka astmaa sairastavilla lapsilla

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 15 s., 3 liites.

Lastentaudit

Huhtikuu 2016

Jokatalviset influenssaepidemioiden aiheuttavat lapsille suuren tautitaakan. Influenssan huomattavan kokonaistautitaakan vuoksi influenssarokotus otettiin vuonna 2007 Suomessa yleiseen rokotusohjelmaan kaikille 6-35 kuukauden ikäisille lapsille. Useimmissa maissa influenssarokotusta suositellaan kuitenkin edelleen ainoastaan tietyille lasten riskiryhmille. Yhtenä riskiryhmänä pidetään lapsia, jotka sairastavat astmaa tai toistuvaa uloshengitysvaikeutta. On olemassa erittäin vähän tutkimukseen perustuvaa tietoa siitä, lisääkö astma influenssan ilmaantuvuutta tai taudin vaikeusastetta lapsilla. Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää influenssan aiheuttamaa tautitaakkaa astmaa tai toistuvaa uloshengitysvaikeutta sairastavilla lapsilla.

Tutkimusaineisto koostui vuosina 2000-2002 Turussa toteutetun lasten hengitystieinfektioita käsittelevän prospektiivisen kohorttitutkimuksen tutkimusdatasta. Tutkimus toteutettiin kahtena peräkkäisenä talvikautena, ja aineisto käsitti kaikkiaan 2231 lapsitalvikautta. Lapset olivat iältään 0-13-vuotiaita, eikä tutkimusryhmään mukaan pääsulle ollut mitään poissulkukriteereitä. Ennen tutkimuksen alkua lasten vanhemmat täyttivät perustietokaavakkeen. Tutkimuksen kuluessa kaikki lasten hengitystieinfektiot hoidettiin maksutta erillisellä tutkimuspoliklinikalla. Jokaisen infektion yhteydessä lapselta otettiin nenätikulla näyte virusmäärityksiä varten, ja näytteistä määritettiin influenssavirukset virusviljelyn avulla. Jokaisen käynnin yhteydessä lääkäri täytti standardoidun sairauskertomuslomakkeen, joka sisälsi lapsen edeltävät oireet ja niiden keston, statuslöydökset, diagnoosit ja tehdyt lisätutkimukset. Lasten vanhemmat pitivät koko talvikausien ajan päivittäistä oirepäiväkirjaa.

Tutkimusryhmän lapsista 5 %:lla oli diagnosoitu astma, ja 9 %:lla oli todettu toistuva uloshengitysvaikeus. Kaikkiaan seuranta-aikana lapsilla diagnosoitiin yhteensä 373 influenssaepisodia. Laskettuna 100 lasta kohden influenssaan sairastuvuus oli yhdistetyssä astma- ja uloshengitysvaikeusryhmässä 19,1 ja muilla lapsilla 16,3; ero ei ollut tilastollisesti merkitsevä. Analysoitaessa influenssaepisodeja taudinkuvan ja komplikaatioiden suhteen ei ryhmien välillä ollut tilastollisesti merkitseviä eroja. Myöskään taudin kestossa tai lasten tai vanhempien töistä poissaoloissa ei todettu tilastollisesti merkitseviä eroja ryhmien välillä. Tutkimuksen suhteellisen pienestä otoskoosta johtuen on kuitenkin mahdollista, että laajemmassa tutkimuksessa voitaisiin todeta eroja influenssan ilmaantuvuudessa astmaa tai toistuvaa uloshengitysvaikeutta sairastavien lasten ja verrokkien välillä.

Avainsanat: Lapset, astma, influenssa, tautitaakka